

De Voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
29 januari 2004

Ons kenmerk
HBO/AS/2003/59116

Uw brief van
12 december 2003

Uw kenmerk
2030404660

Onderwerp
de kwaliteit van het hoger beroepsonderwijs

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Vergeer van uw kamer over de kwaliteit van het hoger beroepsonderwijs.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2030404660.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(drs. Annette D.S.M. Nijs, MBA)

1**Wat is uw oordeel over het bericht "Financiën hogescholen" 1)**

Ik deel de mening niet dat de begrotingsdiscipline op hogescholen tot verschraling van het onderwijs leidt.

2**Deelt u de mening van veel bestuurders in het HBO, dat sprake is van een 'langzaam, sluipend proces van kwaliteitsverdunding'? 2)**

Nee, deze mening deel ik niet.

3**Hoe verklaart u dat de kwaliteit van het onderwijs kan dalen, zonder dat dit in het huidige kwaliteitssysteem tot uitdrukking komt? 3)**

Met uw aanname dat de kwaliteit van het onderwijs zou kunnen dalen zonder dat dit in het huidige kwaliteitssysteem tot uitdrukking komt, ben ik het niet eens. Indien de kwaliteit van het onderwijs daalt, komt dit wel degelijk tot uiting in het huidige kwaliteitssysteem. Het vernieuwde kwaliteitssysteem is aangescherpt met de introductie van accreditatie door de Nederlandse Accreditatie Organisatie, die inmiddels door een verdrag met Vlaanderen de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie in oprichting is geworden (NVAO i.o.). De beoordeling door de NVAO i.o. geschiedt aan de hand van de - in 2003 vastgestelde en goedgekeurde - accreditatiekaders en wordt voorafgegaan door visitaties en externe beoordelingen, die uitgevoerd worden door de Visiterende en Beoordelende Instanties (VBI's). Deze VBI's zijn, net als de NVAO i.o., onafhankelijk van de instellingen.

4**Is er voor u, na lezing van het Rapport 'Zuinig op de Toekomst', nog steeds geen aanleiding om aan te nemen dat de 'kwaliteit van de opleiding is gedaald'? 4)**

Er is voor mij geen aanleiding om aan te nemen dat de kwaliteit van de hogere beroepsopleidingen is gedaald.

5**Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat in het rapport staat: "Zolang knippen in de onderwijsprocessen mogelijk is zonder dat er alarm geslagen wordt bij de visitaties, gaat men er mee door"? 3) Wat gaat u hiertegen ondernemen?**

De mening dat visitatiecommissies tekortschieten in hun analyserende en signalerende taak, deel ik niet. De meta-evaluaties, waardoor de taakvervulling door de visitatiecommissies wordt beoordeeld, geven geen aanleiding tot deze conclusie. De meta-evaluaties werden eerst door de Inspectie uitgevoerd en thans door de NVAO i.o.

6**Deelt u de mening dat problemen minder snel aan het licht komen, doordat de bekostiging van de instelling afhankelijk is van een positieve visitatie? Zo ja, wat gaat u hiertegen ondernemen?**

Ik deel deze mening niet. Het visitatiesysteem is immers zodanig opgezet dat mogelijke tekortkomingen naar voren komen, ongeacht het belang van een instellingsbestuur bij een positief oordeel. Zie verder mijn antwoorden bij vraag 3 en 5.

7**Zijn de hogeschoolbesturen verplicht om (de ontwikkeling van) het aantal contacturen, het aantal studenten per docent en het studierendement voor te leggen aan de medezeggenschapsraad? Zo**

neen, deelt u mijn mening dat medezeggenschapsraden over deze informatie moeten kunnen beschikken?

Of een hogeschool hiertoe verplicht is, hangt af van wat het instellingsbestuur hier, met instemming van de medezeggenschapsraad, over heeft geregeld. Tot de onderwerpen waarover de medezeggenschapsraad instemmingsrecht heeft, behoort de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg alsmede het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling. In het medezeggenschapsreglement van de instelling wordt geregeld op welke wijze het instellingsbestuur informatie verschaft aan de raad. Aangezien dit reglement niet kan worden vastgesteld zonder instemming van ten minste twee derden van het aantal leden van de raad, heeft de raad zelf voldoende invloed hierop.

8

Bent u bereid de informatie bedoeld in vraag 7 jaarlijks aan het parlement te doen toekomen?

In vraag 7 gaat het over informatie die het instellingsbestuur aan de medezeggenschapsraad zou moeten geven, niet aan mij. Dit betreft een interne aangelegenheid van de instelling.

9

Is het waar dat het salaris van individuele bestuursleden van hogescholen in de jaarverslagen moet staan?

Wat gaat u doen indien hogescholen hier niet aan voldoen?

Nee, dit is niet waar. In de jaarverslagen moet niet het salaris van individuele bestuursleden van hogescholen worden opgenomen, maar de totale salarislasten van de leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. In deze totale lasten zit inbegrepen het bedrag van de bezoldigingen, met inbegrip van de pensioenlasten, en de andere uitkeringen voor de gezamenlijke leden en gewezen leden van het College van Bestuur en - afzonderlijk - voor de gezamenlijke leden van de Raad van Toezicht. Gezien het antwoord op uw eerste vraag, heeft uw tweede vraag geen beantwoording.

10

Deelt u de mening dat als de autonomie van de instellingen een kwaliteitsverdunning tot gevolg heeft, dit aanleiding kan geven voor een herziening van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en instelling? Wat gaat u concreet ondernemen om de kwaliteitsverdunning een halt toe te roepen?

Naar mijn oordeel is er geen sprake van een kwaliteitsverdunning. Zie ook mijn antwoorden bij vragen 2, 3 en 5.

Voetnoten:

- 1) Onderwijsblad 21, 29 november jl., p. 26
- 2) Rapport van Stichting Vangnet HBO "Zuinig op de Toekomst".
- 3) Rapport van Stichting Vangnet HBO "Zuinig op de Toekomst", p. 29
- 4) Aangangsel-Handelingen nr. 1682, vergaderjaar 2002-2003
- 5) Rapport van Stichting Vangnet HBO "Zuinig op de Toekomst", p. 29